

§ 5:8

Svar på invånarförslag - Helikopterplatta Ljusterö torg

Sammanfattning

En kommuninnevånare föreslår att kommunen tar initiativ till att anlägga en permanent helikopterplatta för ambulanshelikopter i närheten av Ljusterö Torg. Platsen bör vara tydligt utmärkt och ha tillfart för bil, så att både helikopterpersonal och behövande vet var landningsplatsen finns. Förslaget innefattar även att kommunen kontakter markägare, för att komma överens om en lösning för både anläggning och underhåll av helikopterplattan.

Beslut

Kommunstyrelsens tekniska utskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

Anse invånarförslag – Helikopterplatta Ljusterö Torg besvarat, med hänvisning till att ambulanshelikopter inte behöver officiellt godkända landningsplatser för att kunna landa.

Ärendet

Österåkers kommun mottog den 28 december 2025, invånarförslag - Helikopterplatta Ljusterö Torg, i vilket föreslås att det skall anläggas en permanent helikopterplatta för ambulanshelikopter på Ljusterö torg.

Det krävs inte officiellt godkända landningsplatser för att en ambulanshelikopter ska få landa. Vid akuta uppdrag och olycksplatser avgör piloten själv var det är säkert att sätta ner helikoptern, och i Sverige ger allemansrätten eller luftfartslagen i praktiken rätt att landa på till exempel öppna fält, vägar eller vatten om det behövs.

Vid sjukdomsfall eller olyckor utanför sjukhusen landar helikoptern på den plats som bedöms säkrast och närmast, till exempel öppna ytor, fotbollsplaner eller parker. Även större vägar eller motorvägar kan nyttjas vid behov. Detta förfarande tillämpas vid svåråtkomlig terräng eller skärgårdsöar utan broförbindelse.

Att anlägga en helikopterplatta för ambulansflyg är en komplex process som kräver tillstånd från Transportstyrelsen och följer strikta regelverk för säkerhet, utformning och miljö gällande exempelvis följande:

Hinderfrihet - stolpar, träd, byggnader får inte finnas i inflygningsområdet. Miljöbalken - bullerstudier och bygglov.

Räddningstjänst och säkerhetsområde.

Tekniska kompletteringar så som belysning, vindstrut, markeringar och navigeringshjälpmedel samt andra krav.

Utskottets slutsatser

Utskottet bedömer att invånarförslaget kan besvaras med att det inte krävs officiellt godkända landningsplatser för att en ambulanshelikopter ska kunna landa. Vid akuta uppdrag och olycksplatser avgör piloten själv var det är säkert att sätta ner helikoptern, och i Sverige ger allemansrätten eller luftfartslagen i praktiken rätt att landa på till exempel öppna fält, vägar eller vatten om det behövs. Målet är också att landa så nära den som behöver hjälp och transport som möjligt.

Bilaga

Invånarförslag (2690) – Helikopterplatta Ljusterö Torg, 2025-12-28